Evaluatie Actieplan Duurzaamheid 2021

In 2017 is een start gemaakt met het Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2017 – 2020 op basis van de in 2016 vastgestelde Kadernota Duurzaamheid. Dit Uitvoeringsplan is in 2021 opgevolgd met een Actieplan Duurzaamheid 2021-2024.

In het Actieplan zijn per speerpunt diverse activiteiten opgenomen welke de komende jaren zullen worden uitgevoerd. In totaal zijn er vier speerpunten, te weten: Energie, Afval & Circulaire economie, Voedsel en Fysieke leefomgeving. Daarnaast wordt er binnen het Actieplan ook aandacht besteed aan de gemeente als goede voorbeeld in een apart thema; de duurzame gemeente.

Hieronder wordt de stand van zaken van de projecten uit het Actieplan Duurzaamheid aangegeven door middel van een terugblik over 2021 en een stukje voortgang. De kleuren groen (op schema), oranje (vertraagd), rood (nog niet gestart) geven het stadium aan waarin de uitvoering van het project verkeert. Ook geven we aan voor welke projecten Covid-19 tot vertraging leidt (roze). Zie ook de tabel voor een integraal overzicht per project.

Het Actieplan Duurzaamheid omvat ca. 80 projecten, waarvan de uitvoering van de meeste projecten meerdere jaren in beslag neemt.

Speerpunt 1: Energie

Omgevingsvisie

Inhoud project

Inbedden van energiebesparing, opwek en transformatie in ruimtelijk beleid, factor van afweging, kapstok maatregelen in omgevingsplan en programma's.

De energietransitie wordt integraal opgenomen als aandachtpunt bij beleidsontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn de gemeentelijke woonvisie, de plannen van IGLO en de omgevingsvisie

Voortgang
Het besparen van energie en verplichten van zonnepanelen op dak is momenteel nog niet juridisch afdwingbaar. De inwerkingtreding van de omgevingswet zal hierin nieuwe mogelijkheden geven. Dit wordt in samenspraak met de beleidsafdeling en juristen verder opgepakt.

Financiering Duurzame energiemaatregelen

Inhoud Project

De energietransitie haalbaar en betaalbaar maken voor woning- en vastgoedeigenaren en bedrijven. Dekking uitvoeringslasten (FTE's, middelen) intern en extern.

Door de gemeente is een nieuw energieloket geselecteerd en bekend gemaakt om inwoners beter te informeren op bouwtechnisch en financieel niveau. De reeds beschikbare verschillende leenvormen van de gemeente inzake woningaanpassingen zijn samengevoegd in één regeling waarmee de verschillende doelen eenduidig en gecombineerd aangevraagd en uitgevoerd kunnen worden.

Door het Energieloket worden cadeaubonnen verstrekt om kleine isolerende maatregelen in de woningen uit te laten voeren. Hiermee wordt bijgedragen aan het terugdringen van energiearmoede.

Voor ondernemers zijn een tweetal onderzoeken uitgevoerd op Noordersluis en Oostervaart. Naar aanleiding van deze onderzoeken zijn door het Energie Expertisecentrum Flevoland (EEF) vouchers

verstrekt om de businesscase kosteloos te laten onderzoeken. Bij een positieve businesscase wordt de voucher omgezet in een lening die binnen de businesscase wordt terugbetaald.

Op de markt is momenteel voldoende investeringskapitaal te verkrijgen voor het verduurzamen van processen en gebouwen. De gemeente heeft hierin geen aanvullende rol.

Voortgang
Vervolg geven aan de voucher regeling in samenwerking met het EEF.
Verder activiteiten (informeren en adviseren) en waardebonnen verstrekken in samenwerking met het energieloket ten behoeve van energiebesparing en daarmee bijdrage aan verlagen van energiearmoede.

Voor de wijkuitvoeringsplannen zal aanvullende financieringsinstrumenten vanuit het Rijk voor gebouw gebonden financiering nodig zijn. Tevens zal het nieuwe kabinet uitvoering moeten geven aan de compensatie voor de ambtelijke capaciteit ten behoeve van het Klimaatakkoord.

Bemensing energieopgaven

Inhoud project

Op orde brengen van de interne formatie voor het halen van de wettelijke en lokale taakstellingen. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen en begeleiden van de Transitievisie Warmte, de volgorde der wijken en de wijkuitvoeringsplannen. Met deze producten is veel procesbegeleiding, expertise, communicatie en informatievoorziening nodig waar aanvullende formatie voor gevonden moet worden. Hier is nadrukkelijk de rol van de Rijksoverheid als financier van belang omdat de energietransitie gezien moet worden als een decentralisatieopgave vanuit het Rijk aan de gemeenten.

Het energieteam van de gemeente heeft in nauwe samenwerking met externe partners en betrokken inwoners gewerkt aan de voorbereiding van de Kadernota ‘Op weg naar nieuwe energie.’ Deze is vastgesteld door de raad op 18 mei 2021. Het raadsvoorstel inzake de ‘Volgorde der wijken’ is in december aangeleverd voor besluitvorming. In deze voorstellen is door het college aangegeven dat de ambtelijke capaciteit afhankelijk is van de bijdrage vanuit het nieuwe kabinet. Dit is randvoorwaardelijk voor de verdere uitvoering van de wijkuitvoeringsplannen.

Voortgang

Voor de verdere uitvoering van de wijkuitvoeringsplannen en programmamanagement is in 2022 aanvullend budget vanuit het rijk noodzakelijk. De gemeente werkt hierbij in samenwerking met VNG en G40 samen om het Rijk te dwingen snel met duidelijkheid te komen. De financiering vanuit het Rijk is randvoorwaardelijk gesteld om tot verder uitvoering te komen van het Klimaatakkoord.

Regionale Energie Strategie

Inhoud project

Regionale samenwerking afstemming energiebeleid op gebied van besparen, opwek duurzame energie en infrastructuur. Met de RES wordt regionaal onderzoek en uitvoering voorbereidt waarmee lokaal energiebeleid gemaakt en vastgesteld moet worden. Dit project heeft daarom veel raakvlakken en is voorloper van het project 1.1 Omgevingsvisie, juridische en beleidsmatige inbedding.

In de RES wordt nauw samengewerkt met Provincie, Gemeenten, Waterschap, woningbouwverenigingen, bedrijfsleven en belangenorganisaties.

Door de raad is in 2021 de RES 1.0 vastgesteld.

Voortgang

In 2022 zullen de voorbereidingen voor de RES 2.0 (vaststelling in juni 2023) verder plaatsvinden. Aandachtspunten hierin zijn de inwonerbetrokkenheid te vergroten bij de energietransitie en het onderzoek dat in Flevoland naar verdere energieproductie in relatie tot de woningbouwopgave, bossenstrategie en andere ruimtelijke claims zal worden vorm gegeven. Als belangrijkste opgave op korte termijn is het voorkomen en oplossen van netcongestie.

Transitie visie warmte

Inhoud project

Visie op het fossielvrij maken van de gebouwde omgeving van Lelystad in 2050
Door:
- vaststellen van de spelregels
- vaststellen van de volgorde der wijken
- vaststellen van de eerste wijkuitvoeringsplannen

In 2021 is door de raad de kadernota ‘Op weg naar nieuwe energie’ vastgesteld.

Door het college is het raadsvoorstel aangeboden inzake de ‘Volgorde der wijken’

Voortgang

Door de raad zal de ‘Volgorde der wijken’ worden behandeld. Na vaststelling zal gestart worden met de gesprekken in de wijken om de eerste wijkuitvoeringsplannen op te stellen.

Netcapaciteit voor energie

Inhoud project

Het beschikbaar krijgen van voldoende netcapaciteit om de op te wekken duurzame energie en de benodigde energie in de wijkuitvoeringsplannen te kunnen leveren.

In 2021 is door de netbeheerder een melding van congestie gedaan voor het onderstation Zuiderveld. Door de gemeente zijn in samenwerking met de netbeheerder, provincie Flevoland en de gemeente Dronten voorbereidingen getroffen om de netcongestie op onderstation Zuiderveld op te lossen. Hiervoor is een planologische procedure noodzakelijk om een nieuw onderstation Flevopolder Midden mogelijk te maken.

Voortgang

Planologische procedure in behandeling nemen voor nieuwe onderstationslocatie Flevopolder Midden. In samenwerking met Liander onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om aanvullende netcapaciteit mogelijk te maken totdat onderstation Flevopolder Midden gereed is.

Inzet duurzame energiebronnen

Inhoud project

Richtinggevende uitspraken over inzetbaarheid van oude en nieuwe duurzame energiebronnen, technieken.

In de kadernota ‘Op weg naar nieuwe energie’ zijn hierover uitspraken gedaan.

Voortgang

Afgerond.

Zonneweiden

Inhoud project

Bepalen en uitvoeren van het uitnodigingskader waarbinnen (grootschalige) zonne-energie mogelijk wordt in Lelystad op daken, in stedelijk gebied en op gronden in het landelijk gebied

In 2020 is het “Beleidskader zonneparken Gemeente Lelystad” ontwikkeld. Met beleid voor grootschalige zonneparken in het buitengebied, maar ook voor zonneparken in het stedelijk gebied. Begin 2021 is het beleidskader voor zonneparken bij de raad aangeboden om vast te stellen. De raad heeft besloten het beleidskader terug te leggen bij het college. Belangrijkste aanleidingen waren de enorme hoeveelheid amendementen en de concurrentie tussen de benodigde ruimte voor zonneparken en de ambitie om 40.000 woningen bij te bouwen tot 2040.

Voortgang

Afhankelijk van het vaststellen van de woonvisie worden de gesprekken met het college en de raad hervat. Wat hopelijk leidt tot het vaststellen van de beleidskaders voor zonneparken, zodat er invulling kan gegeven worden aan duurzame opwek van energie door middel van zon.

Windplannen

Inhoud project

Op basis van het Regioplan Windenergie zijn er 3 projectgebieden voor windenergie in Lelystad gelegen; Blauw, Groen en West. De doelstelling is met minder turbines meer energie opwekken. Dit kan worden bereikt door de nieuwe generatie windturbines die hoger zijn en een groter vermogen hebben. Deze opschaling en sanering levert een significante bijdrage aan de gemeentelijke doelstelling om energieneutraal te zijn in 2025

In de afgelopen jaren zijn de vergunningen voor de Windplannen Blauw en Groen verleend en onherroepelijk geworden. Met de bouw van Windplanblauw is gestart in 2021. Ook zijn de afgelopen jaren afspraken gemaakt over de verdeling van de inkomsten (leges) en de Gebiedsgebonden bijdrage.

Voor Windplan West is er in Q4 2021 een allereerste schets gepresenteerd waarin ook turbines zijn gedacht bij Flevokust Haven.

Voortgang

In 2022 zal ook de bouw van Windkoepel Groen aanvangen (niet op Lelystads grondgebied). Mogelijk wordt er een intentie overeenkomst gesloten met Windplan West over een initiatief.

Ruimtelijke projecten

Inhoud project

in project 1.1 (Omgevingsvisie - juridische/beleidsmatige inbedding wordt de strategische inbedding van energie in de integrale beleidsstukken van de gemeente. Met dit project wordt hieraan in de

individuele projecten invulling gegeven door de integrale inbedding van energiebesparing, opwek en transformatie, klimaatadaptatie en circulair bouwen in ruimtelijke ordeningsprojecten.

In verschillende projecten is in de voorbereidende fase overleg met het betreffende projectteam en deelnemerschap vanuit het cluster Duurzaamheid. Hiermee wordt vanaf de eerste fase energieinclusief ontworpen. Voorbeelden hiervan zijn de projecten Oostvaardersoevers, IJsselmeerdijk versteviging en woningbouwplannen in het stadshart en Warande.

Voortgang

Verdere invulling geven aan deelname aan projectgroepen.

Wijkuitvoeringsplannen

Inhoud project

Beschrijving van de uitvoering naar een fossielvrij energiesysteem in wijken opgesteld samen met de bewoners, maatschappelijk instellingen, ondernemers en netbeheerders.

Voorbereidingen zijn ambtelijk opgestart om klaar te zijn als de 'volgorde der wijken' door de raad is vastgesteld. Aandachtspunt hierin is de ambtelijke capaciteit op gebied van communicatie/ participatie en projectleiding. Hiervoor is het Rijk aan zet om compensatie voor uitvoeringslasten van het klimaatakkoord beschikbaar te stellen.

Voortgang

Afhankelijk van raadsbesluit 'Volgorde der wijken' komen tot uitvoering.

Handelingsperspectief overige woonwijken

Inhoud project

Informeren van woningeigenaren die vooruitlopend op het wijkuitvoeringsplan maatregelen willen treffen aan de woning
Interactieve website met alle informatie, subsidiemogelijkheden, financieringsmogelijkheden

In het najaar van 2021 is er een nieuw energieloket aanbesteedt. Het Regionaal Energieloket moet zorgen voor maatwerkadvies in relatie tot de wijkaanpakken voortkomend uit de Volgorde der Wijken. Het loket zal de RREW uitvoeren en betrokken zijn bij de wijkuitvoeringsplannen als adviseur voor particuliere woningeigenaren. Via online en offline conversie wordt gemeentelijk beleid gekoppeld aan de specifieke woonsituatie van bewoners. Zodat inwoners een op maat gemaakt maatregelenpakket als advies krijgen met betrekking tot energiebesparing en het aardgasvrij maken van hun woning.

Vanuit het Rijk is subsidie beschikbaar gesteld genaamd Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW), waarmee gemeenten huurders en eigenaar-bewoners kunnen stimuleren energie te besparen in hun woning. Centrada heeft hier een bijdrage aan geleverd en wil gezamenlijk met Lelystad optrekken om de maatregelen voor energiebesparing bij haar huurders te promoten.

In 2021 is er wederom aanspraak gemaakt op de subsidie voor energiebesparende maatregelen voor particuliere woningeigenaren en huurders. In samenwerking met Centrada en het energieloket is er een plan van aanpak gemaakt voor het ontwikkelen van een communicatiecampagne,

voucherregeling, energieadvies en collectieve inkoopacties van isolatiemaatregelen en installaties (o.a. zonnepanelen). Deze campagne wordt begin 2022 uitgevoerd.

In het najaar van 2021 is er een nieuw energieloket aanbesteedt. Het Regionaal Energieloket moet zorgen voor maatwerkadvies in relatie tot de wijkaanpakken voortkomend uit de Volgorde der Wijken. Het loket zal de RREW uitvoeren en betrokken zijn bij de wijkuitvoeringsplannen als adviseur voor particuliere woningeigenaren. Via online en offline conversie wordt gemeentelijk beleid gekoppeld aan de specifieke woonsituatie van bewoners. Zodat inwoners een op maat gemaakt maatregelenpakket als advies krijgen met betrekking tot energiebesparing en het aardgasvrij maken van hun woning.

Voortgang

Na het vaststellen van de Volgorde der Wijken wordt er met inwoners in gesprek gegaan over aansluiting op het warmtenet waarbij dit het meest haalbaar en betaalbaar is. Als er consensus is bij inwoners en uitvoerders over dit warmtealternatief wordt er een collectief aanbod gedaan. Gemeenten zijn in afwachting van de Warmtewet 2.0. Welke dient voor te sorteren op het integrale energiesysteem waarin de verschillende energiemodaliteiten, gas, elektriciteit en warmte, een plek krijgen, en om de publieke belangen (betrouwbaarheid, duurzaamheid, betaalbaarheid en energierechtvaardigheid) te borgen. De vraag is in hoeverre de gemeente meer regie krijgt door deze wet.

Aanpak fossiele brandstoffen vrije bedrijventerreinen

Inhoud project
energie-efficiënte en transformatie naar fossielvrij bedrijfsleven (gebouw en proces). Onderscheid tussen informeren, activeren, verleiden en handhaven.

In samenspraak met BKL, platform Noordersluis en LAB is een overlegstructuur en aanpak ontwikkeld voor het aardgasvrij maken van de bedrijventerreinen. Dit is opgenomen in de kadernota ‘Op weg naar nieuwe energie’.

Samen met Enodus en Liander is onderzoek gedaan bij Noordersluis naar de stroom opwek door zonnepanelen zonder dat dit het energienetwerk overbelast. Dit kan door de productie, opslag of levering te beïnvloeden. Daarnaast is er een juridisch perspectief op het gebruik van de bandbreedte van het

Voortgang

Verder uitvoering geven aan ingezette lijn. Aanvullend wordt in 2022 door de OFGV gestart met een toezicht en handhavingsproject op alle bedrijven in Lelystad om te beoordelen of bedrijven voldoen aan de wettelijke energiebesparingsverplichtingen.

Speerpunt 2: Afval & Circulaire economie

Toepassing en monitoring van gebruik en bestemming van circulaire producten in de openbare ruimte en LIOR inrichten als materialenpaspoort

Inhoud project

Met BOR wordt onderzocht op welke wijze circulariteit meetbaar kan worden gemaakt in het nieuwe Beheersysteem. Bijvoorbeeld door het percentage nieuw gebruikte circulaire producten te registreren en daarnaast te zoeken naar een circulaire bestemming voor producten afkomstig uit de openbare ruimte. Hierbij valt te denken aan hergebruik van afgeschreven producten, reparatie, of een circulaire toepassing van producten die vrijkomen bij groenonderhoud (zoals de berenklauw).

Dit project focust zich op drie sporen:

1) Inzichtelijk maken van de hoeveelheid en waar in de stad circulaire producten aanwezig zijn en worden gebruikt (Beheersysteem als materialenpaspoort/omgevingsregister) vanaf 2021;

2) Meedoen aan pilotprojecten waarbij hoogwaardige(re) toepassing van producten uit de openbare ruimte wordt getest (Bijvoorbeeld berenklauw, MRA stromen, Plastic Fabriek Almere);

3) Monitoring op welke wijze aan de aannemer vervallen materialen worden toegepast (2021-2023) en bij nieuw op te stellen contracten eisen stellen aan de rapportage over waar deze producten terecht komen en intern onderzoeken (en uitvoeren) of een circulaire bestemming van deze vrijkomende materialen te verplichten is. Waar mogelijk en nuttig wordt aansluiting gezocht met circulair inkopen en projecten in de MRA.

Doel is (meer) gebruik maken en inzicht leveren in het aantal circulaire producten aanwezig in de openbare ruimte (monitoring van nieuwe producten vanaf 2021 in beheersysteem) en meedoen aan pilotprojecten waarbij hoogwaardige inzet van stromen uit de openbare ruimte wordt onderzocht en toegepast.

Bij werkzaamheden waarbij producten vervallen aan de aannemer wordt gemonitoord welke wijze deze nu worden toegepast/verwerkt of blijven wanneer deze aan de aannemers vervallen. Tegelijkertijd bij nieuwe contracten met aannemers onderzoeken of eisen aan circulariteit te stellen zijn op het gebied van rapportage en een verplichte circulaire bestemming

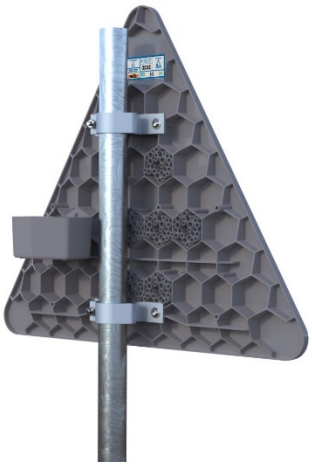
Voortgang 2021

1) Het asset Wegen heeft een materialenpaspoort gedefinieerd conform het IMBOR CROW model die voor ca. 60% op orde is voor Wegen om te voldoen aan de directe dagelijkse verantwoordelijkheid van onderhoud. Het streven is om het materialenpaspoort binnen de termijn van het actieplan Duurzaamheid (eind 2024) te ontwikkelen naar ca. 70-80 %, waarbij het objectenbeheer en kunstwerken dienen te worden toegevoegd evenals de overige producten zoals bestrating, bruggen e.d.. De inzet van BOR is uiteindelijk in de jaren erna alle materialen op te nemen (straatstenen, stoepbanden e.d.) zodat deze inzichtelijk zijn in het systeem en deze toegankelijker zijn voor circulair hergebruik.

2) Voortgang loopt. De gemeente gaat dit 2021 experimenteren met een aantal biobased verkeersborden. Daarnaast zijn een aantal andere pilot projecten/producten voor de komende jaren in kaart gebracht. Hiermee gaan pilots worden gedraaid.

3) Dit project zou starten in 2021-2023. BOR heeft aangegeven dit startpunt te willen verplaatsen naar 2022-2024. Momenteel wordt dit onderdeel meegenomen in een offerte waarbij duurzaamheid

als wegingspunt voor aanbestedingen vorm moet krijgen. Een adviesbureau zal punt 3 in 2022 onderzoeken en uitvoeren.

Bron: Signing - Climate Signs

Circulair en biobased bouwen

Inhoud project

Lelystad streeft naar een kwalitatieve groei en draagt de identiteit van hoofdstad van de nieuwe natuur uit. Om die reden wordt onderzocht of circulaire/biobased bouw als een interessant alternatief is voor de reguliere bouwvormen.

Voortgang 2021

Eind 2020 is hier al een start gemaakt met onderzoek naar houtbouw en CLT. Er is nog niet begonnen met een kader voor circulaire en biobased bouwmethodes omdat dit onderdeel uitmaakt van de uitvoeringsagenda van de nieuwe Woonvisie en het wachten is op de vaststelling hiervan. De verwachting is dat daar in 2022 mee gestart kan worden. Het beschikbare budget is in 2021 daarom niet besteedt.

Lelystad heeft zich binnen de MRA in 2021 geconformeerd aan de MRA Green Deal Houtbouw waarmee het streeft om vanaf 2025 jaarlijks minimaal 20% van de gehele woningproductie in houtbouw uit te laten voeren.

In de komende jaren worden, binnen de marges en budgetten, keuzes gemaakt in de circulaire bouwvormen die aansluiten bij de Woonvisie. Er is ruimte voor experimenten en innovatieve bouwstijlen mits daar ook fondsen voor beschikbaar worden gesteld en kennis voor wordt vergaard. Waar waardevol en mogelijk wordt binnen budgetten en capaciteit aangesloten bij MRA en landelijke initiatieven.

Uiterlijk eind 2024 heeft de gemeente Lelystad een (adaptief) kader hoe zij circulaire en biobased bouwmethodes toepassen binnen de gemeente.

Ondersteuning Praktoraat Circulaire Regionale Economie en stimuleren onderzoeken onderwijs binnen circulaire economie

Inhoud project

Samenwerking in de Triple Helix van bedrijven, onderwijs en overheden is belangrijk. Om human capital te genereren, ontwikkelingen en innovaties aan te jagen en dichterbij de doelen te komen tot een volledig circulaire economie in 2050. Het Praktoraat Circulaire Regionale Economie is een uniek programma, gericht op het ontwikkelen van een curriculum dat mbo-studenten van niveau 2, 3, en 4 in staat stelt om kennis op te doen van de circulaire economie, de vraag van de klant naar circulaire oplossingen te beantwoorden en te stimuleren en getraind worden om voortdurend innovaties te implementeren in het werk Gemeente Lelystad ondersteunt het Praktoraat Circulaire Regionale Economie financieel maar ook door inzet in de stuurgroep.

Eind 2024 heeft de gemeente daarnaast minimaal 3 lokale bedrijven via het onderwijs ondersteund bij innovatie en experimenten op het gebied van Circulaire Economie.

Naast ondersteuning van het praktoraat circulaire regionale economie wil de gemeente lokale ondernemingen ondersteunen via het praktoraat in experimenten en onderzoek naar circulaire oplossingen. Daarbij wordt ook bij elk onderzoek de verbinding gezocht met het onderwijs om zo leerlingen de kans te geven te leren van deze innovaties en experimenten.

Voortgang 2021

De ondersteuning van het praktoraat en inzet in de stuurgroep is lopende. Momenteel is het praktoraat met lokale partijen in de stad bezig een projectplan voor circulair hergebruik van producten vorm te geven. Hier is in 2021 al mee getest en dit wordt nu opgeschaald. De gemeente zou hier in 2022 aan bij kunnen dragen met het budget dat beschikbaar is voor innovatie en experimenten. In 2021 wordt een bijdrage gedaan voor het realiseren van een opslagcontainer van materialen die hergebruikt kunnen worden en waar nieuwe producten mee vormgegeven kunnen worden. In 2022 wordt dit project waarschijnlijk verder opgeschaald.

Stimuleren gebruik herbruikbare/recyclebare bekers en verbieden single use plastic bekers evenementen

Inhoud project

Bij festivals en evenementen wordt veel gebruik gemaakt van wegwerpbekers die niet apart worden ingezameld of gerecycled. Dit terwijl er landelijk al methodieken zijn waarbij gebruik wordt gemaakt van statiegeldbekers of een gescheiden inzamelsysteem waarbij gebruikte bekers worden gerecycled. Tot 2024 wilde de gemeente Lelystad het gebruik van statiegeldsystemen of de aparte inzameling en recycling van wegwerpbekers stimuleren om tenslotte in 2025 dit gebruik te verplichten. Met het stimuleren hiervan geeft het de organisatoren een kans om te wennen en te experimenteren met een nieuw systeem dat voor hen het beste past. Waar mogelijk wordt samenwerking gezocht en aangesloten bij MRA aanpak.

Doel was dat eind 2024 single use plastic bekers verboden zijn bij grotere evenementen op afgebakende terreinen.

Voortgang 2021

Gemeente Lelystad heeft zich in de MRA geconformeerd aan het verbieden van het gebruik van single use plastic bekers per 2025. Daarnaast is er met een lokaal bedrijf een samenwerking opgezet om evenementenorganisatoren tegen gereduceerd tarief kennis te laten maken met het gebruik van huurbare wasbare bekers. De gemeente heeft bekers aangeschaft. Deze kunnen vanaf 2022 tot 2025 tegen gereduceerd tarief worden gehuurd bij het lokale bedrijf.

Ook komt er in 2022 en 2023 een aparte subsidieregeling waarbij organisatoren van evenementen met subsidie wasbare bekers kunnen huren.

Daarnaast is onlangs bekend geworden dat vanuit rijksoverheid wegwerpbekers waarschijnlijk per 2023 verboden zullen worden bij evenementen of dat er een gescheiden inzamel- en recyclingverplichting komt voor wegwerpbekers. Daarmee komt vanuit landelijke wetgeving eerder wetgeving om het gebruik van wegwerpbekers te reduceren.

Afval Scholen en maatschappelijke organisaties gescheiden inzamelen

Inhoud Project

Scholen en maatschappelijke organisaties bewegen naar afvalscheiding om zo meer maatschappelijke impact te bereiken. De bouwstenen zouden hier landelijk al gereed voor moeten zijn om wettelijk ook het KWD afval (kantoren winkels en diensten) dat lijkt op huishoudelijk afval, gescheiden in te kunnen zamelen. Het is nu ook deels aan de wil van betrokken partijen om hier op in te zetten en verantwoordelijkheid te pakken. De provincie Flevoland heeft aangegeven dit project

gezamenlijk met de gemeenten op te willen pakken. Lelystad zou dit graag nog breder trekken door ook grotere maatschappelijke organisaties mee te laten doen.

Doel: Eind 2024 moet 60% van de scholen in Lelystad afval scheiden en gescheiden laten inzamelen.

Voortgang 2021

Er is een presentatie verzorgd bij de besturen van de basisscholen in Lelystad inzake de mogelijkheden tot het scheiden van afval op basisscholen en de rol die de gemeente daarin wil pakken. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid wat nodig is om afval gescheiden in te laten zamelen via HVC en wat daarvoor nodig is in het eigen beleid en verordeningen om dit mogelijk te maken. Dit onderzoek vindt momenteel plaats.

Voor wat betreft het inzamelen van afval bij maatschappelijke organisaties. In de Wet milieubeheer is de mogelijkheid gecreëerd van een grondslag voor gemeenten waarmee per algemene maatregel van bestuur aan gemeenten de mogelijkheid kan worden gegeven om afval in te zamelen dat naar aard en samenstelling vergelijkbaar is met huishoudelijk afval als ware het huishoudelijk afval. Dit betreft de afvalstoffen van bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties. Wanneer de algemene maatregel van bestuur volgt is onduidelijk. Gemeenten kunnen dus nog geen gebruik maken van het gewijzigde artikel 10.21 Wet milieubeheer.

Zodra de ontwikkelingen in landelijk beleid hierover duidelijker worden zullen we daar ook actie op ondernemen en onderzoeken of en hoe dit gestimuleerd kan worden.

Uitbannen single use plastics sportverenigingen en scholen

Inhoud Project

Met de Single Use Plastics (SUP) richtlijn komt er vanuit Europees verband in 2021 Nederlandse wetgeving om het gebruik van wegwerpplastic te verbieden en te verminderen. 50% Van het afval in de oceanen bestaat uit SUP's en 86% bestaat uit SUP's uit de top 10. Een aantal SUP's worden verboden. Voor drinkbekers worden landelijk bewustmakingsmaatregelen opgestart, een producentenverantwoordelijkheid en zal vermindering van gebruik in 2026 ten opzichte van 2022 een doel worden. Lelystad wil hier aan bijdragen door scholen en sportverenigingen te motiveren en te bewegen om af te stappen van het gebruik van wegwerp-plastic bekers.

Doel: Het aantal wegwerpbekers is in 2024 gereduceerd bij scholen en sportverenigingen

Voortgang 2021

Dit project is in het Actieplan gepland vanaf 2022 en is om die reden nog niet opgestart. Wel is te melden dat de rijksoverheid voornemens is het gebruik van wegwerpplastics voor directe consumpties grotendeels te verbieden vanaf 2023. Dit zal al leiden tot een flinke reductie. In 2022 wil de gemeente alsnog een start maken met dit project om in de aanloop naar dit mogelijke verbod scholen en sportverenigingen te informeren en te stimuleren om wegwerpplastics te reduceren.

Pilotproject textielsortering

Inhoud Project

Pilotproject om hoogwaardige textielsortering in Lelystad te testen om herbruikbaar textiel een tweede leven in Lelystad te geven. Textiel wordt door hoog-frequente inzameling (1*6 weken of 1*8weken) huis-aan-huis opgehaald door de Groene Sluis. Het ingezamelde materiaal wordt door de Groene Sluis gesorteerd en zoveel mogelijk in Lelystad als second-hand verkocht. Het resterende

textiel wordt via het gemeentelijke contract met HVC voor verdere verwerking aangeboden. Eventuele stoorstoffen in het ingezamelde materiaal mogen ook aan de gemeente aangeboden worden (restafval).

Doel: Hoogwaardiger verwerking van huishoudelijk textiel (hogere stap in de R-ladder) Verbetering van het inzamelresultaat (aantal kilo textiel per huishouden) CO2-besparing door lokaal hergebruik en sortering Is hier een goede businesscase voor betrokken partijen?

Voortgang 2021

Dit project heeft geen doorgang gekregen. De betrokken medewerker die dit project zou uitvoeren is begin 2021 vertrokken. Zijn functie is (nog) niet opnieuw ingevuld waardoor op dit moment de expertise en capaciteit niet aanwezig is om het project voort te zetten en uit te voeren.

Duurzame waterketen Lelystad Airport en Lelystad Airport Businesspark

Inhoud Project

Samen met provincie, Waterschap en LA en LAB van het vliegveld en bijbehorend kantorenpark wordt gestuurd op een duurzame waterketen. Er wordt een zogenaamd vacuümsysteem gebruikt, waarbij slechts 10% van het normale spoelwater wordt gebruikt. Daarnaast is het de bedoeling dat er lokaal gezuiverd gaat worden. Gemeente gaat dit systeem beheren, terwijl het Waterschap zorg draagt voor de zuivering.

Doel is het verkrijgen van een duurzame waterketen.

Voortgang 2021

Dit project is in uitvoering, waarbij het uitstel rond de luchthaven er echter niet toe bijdraagt dat het project vlot verloopt.

Waterzuivering als energie en grondstoffenfabriek 2033

Inhoud Project

Het Waterschap wil op de zuivering medio 2033 een energie en grondstoffenfabriek hebben staan. Doel is energie uit afvalwater halen en van afvalstoffen uit het afvalwater naar grondstoffen werken. Beheer Openbare Ruimte is betrokkene, Waterschap is leidend in dit project.

Voortgang 2021

Dit project wordt uitgevoerd.

Overige ontwikkelingen:

In samenwerking met de Flevolandse gemeenten en provincie Flevoland is een onderzoek uitgevoerd naar bouwkringlopen. Dit onderzoek biedt mogelijkheden om verder te onderzoeken of er een businesscase is voor restpartijen en tweedehands bouwmaterialen in de provincie. Met de partners wordt een vervolg gepland om de resultaten van dit onderzoek te bespreken.

De gemeente gaat, zodra een locatie in zicht is voor de verplaatsing van de milieustraat, met lokale partners in gesprek over de mogelijkheid tot het vormen van een circulair ambachtscentrum. De eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd en worden in de nabije toekomst verder uitgevoerd.

De grootte van het nieuwe terrein, kosten en de medewerking van lokale partners zijn factoren die van invloed zijn op de mogelijkheden die hierin aanwezig zijn.

Met kringloopwinkels De Groene Sluis en Rataplan wordt gesproken en verkend of op de huidige milieustraat opnieuw een tijdelijk depot geopend kan worden zodat inwoners weer hun nog herbruikbare materialen kunnen doneren aan de kringloopwinkels.

Speerpunt 3: Voedsel

Zaadje tot soep

Inhoud project

Vanuit de behoefte van verschillende onderwijspartijen uit de onderwijskolom, om samen op een meer projectmatige wijze invulling te geven aan educatie rondom duurzame ontwikkeling, is in 2017 de aanpak van Zaadje tot Soep ontwikkeld als aanpak voor een doorgaande leerlijn duurzaamheid. Basisonderwijs, voortgezet- en middelbaar onderwijs, BSO en kinderopvang organisaties in Lelystad werken hierin samen met ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarbij worden groenten letterlijk van zaadje tot soep verwerkt in diverse leeftijdscategorieën en vindt kennis plaats over het zaaien, verzorgen, oogsten en koken en proeven van groenten. Met de voortgang en ondersteuning van dit project in de komende jaren zorgen we voor structurele verbinding tussen lokaal onderwijs en bedrijfsleven, in de vorm van een doorgaande leerlijn tussen ko, po, vo, mbo, (hbo) en lokaal bedrijfsleven, op het gebied van duurzaamheid.

Doel is om kinderen in diverse leeftijdscategorieën kennis te laten maken met telen en verwerking van gezond lokaal voedsel tot en met 2024.

Voortgang 2021
Het project is lopende en zal in 2022 vanwege corona uitloop krijgen. Ook wordt in 2022 wederom een nieuw project zaadje tot soep opgestart.

JOGG NL Porteum gekozen als pilotgebied voor de gezonde schoolomgeving

Inhoud project

De gemeente Lelystad doet mee aan de landelijke pilot Gezonde Voedselomgeving en is geselecteerd door JOGG (jongeren op gezond gewicht) om samen met de gemeente Alkmaar en Katwijk te participeren. De pilot richt zich op een integrale aanpak om leerlingen gedurende de schooldag een gezondere voedingskeuze te laten maken. Lelystad biedt een unieke kans om vanaf de basis te werken aan een gezonde voedselomgeving bij het Porteum. Als leidraad wordt hiervoor een door JOGG ontwikkeld raamwerk gebruikt aan de hand van 3 sporen:

1. Rol gemeente: Beperken ongezond voedingsaanbod

2. Rondom School: Gezonder maken bestaand voedingsaanbod

3. Binnen de school: Keuzegedrag leerlingen beïnvloeden

Doel van de pilot is gedurende het schooljaar 2020/2021 het raamwerk in de praktijk te toetsen. Gedurende de pilotfase wordt gekeken naar:
- De haalbaarheid: kunnen de beoogde doelen gehaald worden vanuit de inzet van de JOGG-gemeenten (zowel proces- als resultaatdoelen).
- De schaalbaarheid: is het raamwerk toe te passen voor een grote groep JOGG-gemeenten zonder de extra pilotondersteuning.

Het uiteindelijke doel van het implementeren van het raamwerk is dat vo- en mbo-leerlingen gezondere voedingskeuzes tijdens een schooldag maken. Zowel binnen als buiten de school. Duurzaamheid versterkt hierbij het gezondheidsbeleid en brengt kennis in van lokale initiatieven. Met het project waarbij de stimulering van voedseleducatie op scholen over gezond en lokaal voedsel wordt toegepast, wordt in nader overleg ook bekeken of vanuit Duurzaamheid dit project kan worden gestimuleerd

Aangezien dit een pilot is zullen de uitkomsten van dit project moeten leiden tot conclusies en aanbevelingen voor eventuele verdere uitrol.

Voortgang 2021
In november 2021 vond de evaluatie plaats van dit project. Op basis daarvan wordt met betrokken partijen besloten of in 2022 een continuatie plaatsvindt. Daarvoor zijn de eerste gesprekken inmiddels gepland.

Deelname vereniging Flevofood

Inhoud project

Lelystad zal lid blijven van de Verenging Flevofood in de lopende periode van dit uitvoeringsprogramma.

Voortgang 2021
Loopt.

4 jaar aansluiten NDE structuur om zo voedseleducatie te vergroten op scholen

Inhoud project

Kennis over de wijze van productie van voedsel, hoe dit moet worden klaargemaakt en wat gezond voedsel eigenlijk is, begint bij de jeugd. Gemeente Lelystad wil een bijdrage hieraan leveren door in de komende jaren voedseleducatie via de Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) gids mogelijk te maken. Met het online NDE boekingssysteem wordt het aanbod van voedseleducatie voor scholen beschikbaar. Aansluiting op dit gremia vraagt een jaarlijkse bijdrage. Vanuit duurzaam voedsel zal met een jaarlijkse bijdrage het boekingssysteem beschikbaar zijn zodat scholen hier gebruik van kunnen maken.

Doel: Alle scholen in Lelystad hebben toegang tot de NDE structuur t/m 2024. Tot 2024 is een jaarlijkse bijdrage beschikbaar.

Voortgang 2021

De gemeente heeft voor het schooljaar 2021-2022 voor elke basisschool twee gratis voedseleducatielessen uit de NDE gids beschikbaar gesteld. Hier is op twee gelegenheden aandacht aan besteedt. Dit is tijdens een voorleesmoment op de Dag van Duurzaamheid geweest en tijdens een kookworkshop. Hiermee is aandacht gevraagd voor voedseleducatie en de gratis educatielessen.

Het stimuleren of bijdragen aan projecten die voedselverspilling tegenaan (inclusief aandacht voor de week van de verspilling en week zonder vlees)

Inhoud project

Jaarlijks verspillen Nederlanders circa 34 kg aan voedsel enkel in hun huishouden per jaar. Dit is circa 1/3e wat in de gehele keten wordt verspild. Lelystad wil een bijdrage leveren aan de voorkoming van voedselverspilling. Jaarlijks dragen we bij aan project(en) die voedselverspilling tegengaan. Te denken valt aan sociale keukens, bedrijven die gebruik maken van anders verspilde voedseloverschotten, deelname aan de week van de voedselverspilling, en de week zonder vlees. Een bijdrage vanuit de kant van de gemeente kan geleverd worden in uren, financieel (beperkt) of door communicatie. Daarnaast zal de gemeente Lelystad jaarlijks de week van de verspilling en de week zonder vlees ondersteunen om een bijdrage te leveren aan bewustwording bij burgers en personeel van voedselverspilling, de impact van vleesproductie op het milieu en wat zij hiertegen kunnen doen.

Doel: Vermindering van voedselverspilling in huishoudens en/of bij bedrijven en aandacht geven aan de vermindering van consumptie van vlees.

Voortgang 2021

In de week zonder vlees is binnen het stadhuis aandacht gevraagd door in het bedrijfsrestaurant geen vlees maar alternatieven te serveren. In de verspillingsvrije week is door de gemeente op twee momenten op de weekmarkt op ludieke wijze aandacht gevraagd aan voedselverspilling. Er werd soep uitgedeeld gemaakt van ‘geredde’ groenten en inwoners werden uitgedaagd om kliekjesrecepten te delen. Ook is op twee basisscholen een kookworkshop gehouden en is met ‘geredde’ producten gekookt. Tijdens het uitdelen van de gekookte hapjes is aan scholieren en ouders aandacht gevraagd voor voedselverspilling.

Inbedden en afstemmen beleid omtrent voedsel

Inhoud project

Voedsel is een thema dat meerdere beleidsterreinen overschrijd binnen de gemeente. Gezondheidsbeleid, onderwijs en duurzaamheid zijn voorbeelden hiervan. Een omgeving waarbij gezond en betaalbaar voedsel de norm is leidt tot een betere gezondheid.

Doel is dat periodieke afstemming omtrent voedsel plaats vindt.

Voortgang 2021
Er vindt periodieke afstemming plaats over voedsel met gezondheidsbeleid en onderwijs. Een goed voorbeeld is de gezamenlijke sessie die plaats heeft gevonden met stakeholders in het JOGG project omtrent een gezonde voedselomgeving bij Porteum.

Duurzaam door

Inhoud project

Duurzaam Door is een vierjarig programma waaraan Lelystad deelneemt. Elke vier jaar wordt bezien of er een nieuw programma komt. De gefacilieerde projecten starten vaak als ‘zaadjes’ en staan na ca. 4 jaar in de kinderschoenen. Het mogen experimenten zijn die niet altijd (direct) tot wasdom komen. Vaak blijkt dat de geesten nog rijp gemaakt moeten worden, maar dat een dergelijke start noodzakelijk is om later tot een groter succes te komen. Het claimen van successen is daardoor lastig.

Voorbeelden hiervan zijn onder meer:

• Het Flevofoodnetwork (verbindt de voedselondernemers uit de hele keten zoals agrarische sectoren, handel, verwerking, horeca en catering). Men werkt in gezamenlijkheid aan het merk Flevoland en het verkorten van de voedselketen.

• De duurzaamheidsknooppunten in Flevoland (Duurzaamheidscommunities in Almere, Lelystad, Noordoostpolder en Urk en de duurzaamheidswinkel in Lelystad),

• Het energieloket Flevoland waar burgers en bedrijven informatie kunnen krijgen over verduurzaming van woningen en panden • De ontwikkelvereniging Zeewolde (bewoners, agrarische ondernemers en wind-moleneigenaren welke gezamenlijk werken aan het Windpark Zeewolde).

Dit project heeft als intentie om ruimte te maken voor innovatieve en experimentele projecten binnen Flevoland op het gebied van duurzaamheid. In Flevoland is een coalitie gevormd van partijen die aan Duurzaam Door Flevoland bijdragen.

Voortgang 2021

Het nieuwe programma voor Duurzaam Door 2021-2024 en begroting is vastgesteld en de gemeente heeft zich door het Actieplan Duurzaamheid voor vier jaar opnieuw verbonden aan Duurzaam Door.

Eind november 2021 zijn enkele nieuwe projecten voorgesteld waarvan er twee inmiddels zijn vastgesteld. Eén betreft een MAEX impuls waarbij budget beschikbaar is voor buurtinitiatieven, bewonerscollectieven, wijk coöperaties en sociale ondernemingen. Het gaat om die initiatieven die een bijdrage leveren aan de sustainable development goals 7. Betaalbare en duurzame energie, 12. Verantwoorde consumptie en productie en 13. Klimaatactie.

Het andere project betreft “Samen sterk voor voedseleducatie Flevoland.” Dit is een voortzetting van een project uit het vorige Duurzaam Door programma en bestaat uit drie onderdelen te weten:

1) Borging, verdieping, verbreding van het voedseleducatie aanbod PO.

2) Borging & versterking netwerk boerderij / voedsel educatie Flevoland.

3) Voedseltransities middels structurele jongerenparticipatie bij Flevolandse voedselvraagstukken.

Voedsel verbindt en onderzoeken voedselvraagstukken

Inhoud project

Voedsel Verbindt is een activerend platform dat een overzicht biedt van relevante Agri & Food initiatieven, ontwikkelingen, projecten en partijen uit de regio. De stichting heeft ten doel: het verwezenlijken van een robuust, duurzaam en gezond regionaal voedselsysteem ten behoeve van een leefbare metropoolregio Amsterdam en omliggende agrarische gebieden en voorts al hetgeen met het vorenstaande direct of indirect verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De gemeente Lelystad heeft in eerder stadia aangegeven bij te willen dragen aan Voedsel Verbindt, Thema Circulaire Voedseleconomie. Eind 2020 zal een keuze worden gemaakt of dit het thema blijft waar Lelystad in blijft participeren.

Doel is door met de leden van Voedsel Verbindt voedselvraagstukken gezamenlijk op te pakken. Denk aan verbeteren van de korte ketens, het tegengaan van voedselverspilling of de stimulering van gezonde lokale (duurzame) producten, kringlooplandbouw of circulaire oplossingen voor voedsel mogelijk te maken.

Doel is dat gemeente Lelystad deelnemer is aan Voedsel Verbindt en deze samenwerking uitnut voor het aanjagen van lokale voedselketens, onderzoek en verbeteringen van de agrofood sector en kringlooplandbouw.

In de periode tot 2024 faciliteert de gemeente Lelystad minimaal drie onderzoeken naar voedselvraagstukken die raken aan de doelstellingen uit de Kadernota.

Voortgang 2021
De gemeente heeft de keuze gemaakt niet deel te nemen aan de werkgroepen in Voedsel Verbindt. Wel participeert de gemeente in de stuurgroep en daarbij horende vergaderingen.

In het kader van faciliteren van onderzoeken naar voedselvraagstukken is het volgende te vermelden: Met Aeres Hogeschool Dronten is een project opgestart voor de looptijd van twee jaar. Dit project sluit aan bij een lopend project van Voedsel Verbindt op het gebied van voedselverspilling in de keten. Aan dit project doen Voedsel Verbindt en andere scholen en bedrijven ook mee. In dat project wordt een tool ontwikkeld en getest die voedselverspilling meet bij voedselverwerkende bedrijven. Er worden interventies bedacht om verspilling tegen te gaan. Doel van het project in Lelystad is 'mee te liften' door deze te ontwikkelen tool ook in Lelystadse bedrijven toe te passen. Inmiddels zijn drie Lelystadse bedrijven die voedsel verwerken gevonden om te participeren. De gemeente fungeert als aanjager om voedselverspilling te voorkomen door de kosten van het onderzoek te dragen.

Speerpunt 4: Fysieke Leefomgeving

Opstellen Handreiking Klimaat adaptatie

Inhoud project

Om in 2050 klimaat adaptief en waterrobuust te zijn moeten deze onderwerpen integraal worden meegenomen in onze beleidsstukken, uitvoering en beheer. We organiseren vanuit ons regionale samenwerkingsverband het KAF (Klimaat Adaptatie Flevoland) Masterclasses om samen toe te werken naar een handreiking welke als kennisbank fungeert voor onze beleidsmakers, uitvoerders en beheerders. Hierin is onder andere informatie te vinden over te nemen maatregelen, daaraan verbonden kosten, gevolgen voor beheer en voorbeeld projecten.

Voortgang

De handreiking Klimaat Adaptatie is opgeleverd en online beschikbaar via Home - Klimaat in de straat.

Uitvoeringsplan Klimaat Adaptatie

Inhoud project

Vanuit DPRA heeft Flevoland de opdracht om binnen de werkregio een uitvoeringsplan klimaat adaptatie op te stellen. Hierin geven we aan welke maatregelen we gaan nemen om in 2050 klimaat adaptief en waterrobuust te zijn. Dit is ook gekoppeld aan uitvoering.

Voortgang

Vanuit het KAF is in 2021 gestart met het opstellen van een Regionale Adaptatie Strategie (RES) voor klimaat adaptatie. Deze wordt naar verwachting Q1 2022 afgerond en bestuurlijk vast gesteld in Q2. Gemeente Lelystad vertaalt deze RES naar een Lokale Adaptatie Strategie (LAS) welke in Q1 door de Raad zal worden vastgesteld. Deze LAS is voorwaardelijk om een uitvoeringsplan met maatregelen op te kunnen stellen. Dit traject zal, ondersteunt door kennis sessies aan onze medewerkers, naar verwachting in Q3 2022 afgerond zijn.

Beleidskader duurzame gebiedsontwikkeling

Inhoud project

Inhoudelijk richting geven en organisatorische verankering van duurzame gebiedsontwikkeling in de organisatie. Er wordt een werkwijze ontwikkeld hoe duurzaamheid in praktijk vormgegeven wordt (o.a. vertaald in herzien KSP (Kwaliteit Structuur Plan)).

Voortgang

Integratie van duurzaamheid onderwerpen in LIOR is in 2021 afgerond. In 2022 start Arcadis met de opdracht om MKI toe te gaan passen als wegingskader voor aanbestedingen. Hierdoor wordt duurzaamheid geborgd in inkooptraject voor projecten in de openbare ruimte.

Opstellen Natuurvisie

Inhoud project

In het kader van LNL, Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur is het zeer belangrijk een visie op natuur op te stellen. Dit is de basis voor vele andere visies en beleidstukken. Milieuvriendelijk beheer en inrichting op basis van biodiversiteit en indicatiesoorten. Onderdeel hiervan is het opstellen van een Groenstructuurplan waarin we vastleggen hoe de ecologische hoofdstructuur groene zones in de stad met elkaar verbind. Onder dit project valt ook het opstellen van een Visie Stedelijke Biodiversiteit.

Voortgang

De vorm waarin dit opgepakt gaat worden begint duidelijk te worden. De onderdelen wettelijk, LNL en Omgevingsvisie moeten goed op elkaar afgestemd worden. De uitwerking van het wettelijk deel (natuur in de Omgevingswet) is gestart en zal naar verwachting in Q1 of Q2 2022 gereed zijn. In Q1 2022 zal het plan van aanpak en planning van de visie gereed zijn en gestart worden met de visievorming.

Actieplan Biodiversiteit

Inhoud project

De provincie is bezig met het opstellen van een actieplan Biodiversiteit. Wij participeren hierin en zullen het stuk vertalen naar onze eigen plannen. Belangrijk is om hierin een verbinding te maken met klimaat adaptatie.

Voortgang

We zijn intern bezig om projecten te benoemen die we kunnen voordragen voor subsidie. Dit gaat samen met projecten waar we bezig zijn om versneld maatregelen te kunnen nemen mbt klimaat adaptatie.

Verkenning boer-boer dialoog voor bloemrijke inzet grasland

Inhoud project

Toename biodiversiteit in de rafelranden van de stad. Verbinding tussen veeteelt en akkerbouwer door samenwerking en wat kan de WUR daar voor betekenen.

Voortgang

Is nog niet gestart. We hebben nog geen tijd/capaciteit om dit op te pakken wegens zwangerschapsverlof van collega die dit gaat doen.

Onderzoek naar haalbaarheid oprichten kenniscentrum Stad & Natuur Lelystad

Inhoud Project

Almere heeft een stadslandgoed met Stichting Stad & Natuur Almere. In Lelystad ontbreekt een dergelijke stichting terwijl wij worden omgeven door groen. Er zijn veel vrijwilligers, stichtingen en verenigingen die initiatieven verzorgen maar er ontbreekt een overkoepelende organisatie die hierop regie heeft om zo écht stad en natuur te kunnen verbinden voor bijvoorbeeld onderwijs en zorg. Daarnaast is en wordt in Lelystad zeer veel kennis opgedaan over nieuwe ecosystemen, zowel op het gebied van (biologische) landbouw als op het gebied van niet mensgerichte systemen. Ook dit kan hierin een plaats krijgen.

Voortgang

Dit traject heeft, naast budget vanuit het Actieplan Duurzaamheid, in 2021 financiering vanuit de programmabegroting LNL gekregen én een motie vanuit de raad. Hiermee is de scope vergroot naar onderzoek en haalbaarheid Kenniscentrum Nieuwe Natuur. In Q1 volgt er een plan van aanpak hoe dit te gaan starten.

Onderzoek naar vergroten van areaal biodiverse landbouw

Projectomschrijving

Onderzoek naar mogelijkheden voor biodiverse landbouw door bijvoorbeeld strokenteelt. Natuurinclusieve landbouw & Landbouw inclusieve natuur. Mogelijkheden laten zien.

Voortgang

Nog niet gestart. Er is op dit moment geen capaciteit dit op te pakken.

Aanbieden kennis over natuur aan inwoners

Projectomschrijving

Natuurkennis; kennis over je eigen leefomgeving is belangrijk om ook tot behouden/beschermen te komen. Ecologie, de samenhang tussen levende wezens en hun omgeving, zegt veel mensen niets. Betrekt inwoners, volwassenen, jongeren en jeugd, bij stadsnatuur.

Voortgang

Nog niet gestart vanwege Covid19.

Milieuvriendelijk beheer

Projectomschrijving

Er is verbetering mogelijk op ons maaibeleid en toezicht op handhaving van contractafspraken. Ook is er ruimte voor optimalisatie als het gaat om het planten van de juiste soort op de juiste plek alsmede beheer en onderhoud. Verbetering en optimalisatie vergroot de beleefbaarheid en kwaliteit van het groen in de stad en biedt kansen voor toename van biodiversiteit in het openbaar groen.

Voortgang

De kaderstelling hieromtrent zal volgen op de eerste resultaten van de natuurvisie, als uitwerking van ‘beleefbare natuur’, gesteld in het LNL uitvoeringsplan. Daarnaast geeft het implementeren van de Gedragscode Wet Natuurbescherming als onderdeel van ‘Natuur in de Omgevingswet’ al de nodige (wettelijke) richtlijnen mee.

Toename van Groene Schoolpleinen

Projectomschrijving

Schoolpleinen zijn veelal verhard. Samen met de donkere grote daken zorgt dit voor hitte eilanden. Dit komt niet ten goede aan het leren. Schoolpleinen zijn juist kans om meer te doen met groen, schooltuintjes terug te brengen, koppeling met onderwijs.

Voortgang

Er is een interne werkgroep gestart met het maken van een checklist waar groene schoolpleinen aan moeten voldoen. De samenwerking met IVN is gestart op dit onderwerp. We starten nu met de verkenning hoe we de scholen zelf kunnen betrekken, waarbij we sturen op die scholen die volgens de planning toe zijn aan nieuwbouw/renovatie zodat we het plein meteen mee kunnen pakken.

Samenwerking met Stichting Steenbreek

Projectomschrijving

Lelystad kent een vrij hoog percentage verstening van tuinen. We zijn lid van Stichting Steenbreek en zien kansen om onze samenwerking te intensiveren om zo inwoners te stimuleren ‘een steentje’ bij te dragen aan klimaat adaptatie en vergroten van biodiversiteit in de directe leefomgeving.

Voortgang

In november is een Innovatietafel georganiseerd door het NMFF met als doel een groep Steenbrekers op te richten, gevormd door stichtingen en organisaties uit de stad die al actief zijn in het groen. Volgend jaar zal Lelystad inzetten op de organisatie van het NK Tegelwippen en het Boomspiegelfeest om zo inwoners te motiveren hun leefomgeving te vergroenen.

Speerpunt: de duurzame gemeente

Opstellen wegingskader, monitoring & toetsing duurzaamheid

Projectomschrijving

Gemeente Lelystad heeft nog geen (af)wegingskader voor wat betreft duurzaamheid in de ontwikkeling, planologie en het beheer en onderhoud van de stad. Dit terwijl er wel grote ambities zijn op dit vlak maar er ook praktische afwegingen gemaakt moeten worden. Door het ontbreken van een kader is er geen onderbouwing waarom bijvoorbeeld het aspect kosten of materiaalkeuze boven, klimaatadaptieve maatregelen of circulariteit van een product gaat. Met de implementatie van een wegingskader in de diverse afdelingen binnen de gemeente is het mogelijk ambitie en praktijk naast elkaar te zetten en kunnen afwegingen gemotiveerd en onderbouwd worden. Dit wegingskader dient onderdeel van bestaande processen te worden zodat we ook monitoring kunnen toepassen en jaarlijks kunnen rapporteren over de resultaten. In het verleden zijn al verkennende gesprekken gevoerd met o.a. CO2 Prestatieladder en Stimular welke methodieken en instrumenten hebben om ons hierin te kunnen voorzien. Dit zal worden voortgezet leidend tot een keuze.

Voortgang

Na een uitgebreid voortraject start Arcadis in januari 2022 met bovenstaande opdracht. In december presenteert Arcadis de plannen aan de betrokken teamleiders en er is al een interne werkgroep bij elkaar gebracht die dit samen met Arcadis verder in de organisatie gaan brengen. Naar verwachting zal het 18 maanden duren voordat het traject afgerond is.

Monitoren en optimaliseren installatie gemeentelijke gebouwen

Inhoud project
De gemeentelijke organisatie heeft een voorbeeldfunctie wat betreft de duurzaamheidambities. Daarom is het belangrijk ook te kijken naar ons eigen gebouw en ons gemeentelijk vastgoed. Laaghangend fruit wordt als eerste beet gepakt. Er wordt verkend of het mogelijk is zonnepanelen te plaatsen en hoe deze gebouwen aardgasvrij kunnen worden verwarmd.

Voortgang
Het huidige beleid is om gemeentelijke gebouwen sober maar doelmatig te onderhouden. Energiebesparingsmaatregelen worden genomen vanuit het bestaande onderhoudsbudget. Er is geen apart budget voor het verduurzamen van vastgoed. Bij vervangingsmomenten wordt er gekeken naar duurzame besparingsmaatregelen:

- Isolatie (o.a. dakisolatie)
- Installaties (o.a. warmtepomp, monitoringsysteem, zonnepanelen)

Veertien gebouwen die de gemeente zelf gebruikt of waarvan de gemeente de energierekening betaalt hebben een monitoringssysteem waarmee het energieverbruik in kaart gebracht wordt. Deze gebouwen worden gemonitord met een Meetdataplus-systeem waarmee automatisch het energiegebruik inzichtelijk gemaakt kan worden. Voor de overige gebouwen zijn de gebruikers zelf verantwoordelijk voor het monitoren en betalen van de energierekening.

Veel eigenaren/ gebruikers werken mee aan stimulerend toezicht en bij steeds meer gebouwen wordt er gebruik gemaakt van een gebouwbeheerssysteem. Dit is één centrale regeling voor de verwarming, koeling en luchtbehandeling, hiermee kan slim energie bespaart worden.

De komende jaren zijn er nog mogelijkheden voor vermindering van het energieverbruik.

Jaarlijkse collegiale gesprekscyclus

Projectomschrijving
De wethouder Duurzaamheid heeft ook een rol als coördinerend portefeuillehouder Duurzaamheid. Daarom houdt hij/zij jaarlijks gesprekken met de andere college leden over de voortgang op duurzaamheidsdoelstellingen binnen de overige portefeuilles. Gedurende het jaar worden alle college leden via de coördinerend wethouder Duurzaamheid en de betrokken ambtenaren op de hoogte gehouden van de meest recente ontwikkelingen, Green Deals, (het opstellen en ondertekenen van) MRA convenanten, VNG en wettelijke taken. Waar nodig en mogelijk nemen alle college leden een trekkersrol binnen dit soort gremia.

Voortgang
Wegens wisselingen in het college zijn deze gesprekken dit jaar niet gevoerd. In 2022 staat het op de agenda voor de nieuwe wethouders.

Oriëntatie collectieve aanpak bedrijfsafval

Inhoud project
Het is zowel vanuit kosten als ook duurzaamheidsoogpunt interessant om te kiezen voor een collectieve aanpak samen met andere bedrijven en/of organisaties. Een goed voorbeeld hiervan is bedrijfsafval. In dit traject kunnen we door het scheiden van restafval, ook GFE en papier gescheiden inzamelen. Dit biedt ook kansen om de koffiebekers CO2 neutraal af te nemen en koffiedik apart in te zamelen.

Voortgang
Dit project heeft even wat vertraging opgelopen vanwege het rechtmatig aanbesteden; het moest als onderdeel mee in een groter aanbesteding traject wat nog opgestart moest worden. Inmiddels loopt de aanbesteding en wordt nog dit jaar de keuze gemaakt voor de opdrachtnemer. Start uitvoering is maart 2022.

Uitvoeren 2 pilot projecten circulaire inkoop

Inhoud project
Met een jaarlijkse inkoopspend van 60 miljard euro (waarvan 50 miljard uitgegeven door lokale overheden) heeft de Nederlandse overheid een krachtig instrument in handen om de transitie naar een circulaire economie aan te moedigen. De afgelopen twee jaar heeft een groep koplopende overheden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Amersfoort, Wageningen, Venlo, Provincie Utrecht, Noord-Brabant, Zuid Holland, Waternet, Rijksoverheid) samen met zo'n 30 private partijen in de Green Deal Circulair Inkopen de eerste ervaringen opgedaan met circulair inkopen. PIANOo, het expertise centrum voor inkoop gaat met het ministerie van I&M een ontwikkelingsprogramma voor Circulaire inkoop ontwerpen. Wij sluiten hierbij aan. Om ervaring op te doen met circulaire inkoop worden 2 pilottrajecten circulaire inkoop uitgevoerd. De opgedane kennis wordt betrokken bij de integratie van circulair inkopen in het inkoopbeleid.

Voortgang
Deze pilots zullen deel uit gaan maken van het MKI traject dat in januari start.